

Hemþirelik Bakþm Kalitesi ?le ?lgili Newcastle Memnuniyet ?lçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Hemþirelik Bakþm Kalitesi ?le ?lgili Newcastle Memnuniyet ?lçe?i*.
Turkish Psychological Scales. Retrieved from
<https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22865>

Özet

Hemþirelik Bakþm Kalitesi ile ilgili Newcastle Memnuniyet Ölçeði (HNMÖ), hastalarþn aldþklarþ hemþirelik hizmetlerinin kalitesine dair deneyimlerini ve bu deneyimlerden duyduklarþ genel memnuniyeti ölçmek amacıyla geliþtirilmiþ bir araçtır. Bu ölçek, İngilizce orijinal formunun Türkçe kültürüne ve diline uyarlanmasý çalþmasýdır. Özge Uzun tarafýndan 2003 yılında gerçeletirilen bu uyarlama çalþmasý, ölçeğin iki ana bileþeninin (Güvenilirlik ve Geçerlilik) Türk popülasyonunda da yüksek düzeyde psikometrik özellikler sergilediğini göstermiştir. Ölçek, hastanede yatan hastalarþn hemþirelik bakþmý süreçlerine dair algýlarþný sistematik bir þekilde deðerlendirmek için kritik bir araç sunar.

Anahtar Kelimeler

Hemþirelik, Bakþm Kalitesi, Hasta Memnuniyeti, Newcastle Memnuniyet Ölçeði, Ölçek Uyarlama, Psikometri, Likert tipi, þç Tutarlılık

Yazarlar

Özge UZUN

Amaç

Ölçeğin temel amacı, Newcastle Memnuniyet Ölçeði'nin orijinal formunu Türkçe konuþan popülasyonda kullanýma sunmak üzere dilsel ve kültürel adaptasyonunu saðlamaktır. Bu adaptasyon sürecinde, hastalarþn hemþirelik bakþmý sýrasýnda yaþadýklarý deneyimleri (olumlu ve olumsuz) ve bu deneyimlerin sonucunda ortaya çýkan genel memnuniyet düzeylerini doðru ve güvenilir bir þekilde ölçebilecek bir araç oluþturulmasý hedeflenmiştir.

Uyarlama çalþmasý, özellikle hastane ortamýnda yatan hastalarþn hemþirelerle kurduklarý iletiþim, aldýklarý tþbbi bilgi miktarý, mahremiyete gösterilen saygý ve genel destek gibi kritik bakþm bileþenlerine dair algýlarþný nicel olarak belirlemeyi amaçlamaktadır. Bu sayede, hemþirelik hizmetlerinin kalitesindeki iyileþtirme alanlarý tespit edilebilir.

Yapý

Hemþirelik Bakþm Kalitesi ile ilgili Newcastle Memnuniyet Ölçeði, temelde iki farklı ancak birbiriyle iliþkili psikolojik yapıyı ölçmek üzere tasarlanmıştır: **Hemþirelik Bakþm ile ilgili Yaþananlar (HBYÖ)** ve **Hemþirelik Bakþmýndan Memnuniyet (HBMÖ)**.

HBYÖ, hastanýn bakþm sürecindeki spesifik olaylara ve hemþire davranýþlarına dair algýlarþný ve deneyimlerini deðerlendirir. Bu bölüm, hastanýn bakþma katýlımý, hemþirelerin yaklaþým ve

bilginin aktarılması gibi somut eylemler üzerine odaklanır. HBMÖ ise, hastanın bu deneyimlerin genel sonucu olarak hissettiği tatmin veya memnuniyetsizlik düzeyini ölçer. Bu iki yapı, hemşirelik hizmetlerinin kalitesinin multidisipliner bir değerlendirilmesini sağlar.

Geçerlilik

Ölçeğin Türkçe formunun geçerlilik çalışmaları, öncelikli olarak **içerik geçerliliği** üzerine yoğunlaşmıştır. Bu bağlamda, ölçeğin amaçlanan yapıyı temsil edip ölçebilme yeteneğini değerlendirmek için uzman görüşüne başvurulmuştur.

Türkçe form, hemşirelik ve psikoloji bölümlerinde görev yapan öğretim üyelerinin değerlendirmelerine sunulmuştur. Uzmanlardan alınan öneriler doğrultusunda, maddelerin dilsel netliği ve kültürel uygunluğu açısından gerekli düzeltmeler yapılmış ve bu süreçle içerik geçerliliği sağlanmaya çalışılmıştır. Ayrıca, ölçeğin psikometrik özellikleri incelenirken **yapı geçerliliği** de (muhtemelen faktör analizi yoluyla) araştırılmıştır, bu da ölçeğin teorik yapıya uygunluğunu destekler.

Güvenilirlik

Ölçeğin güvenilirlik analizi, iç tutarlılık yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. İç tutarlılık sayısal olarak belirlemek için yaygın olarak kullanılan Cronbach'ın alfa katsayısı hesaplanmıştır. Ayrıca, ölçek maddelerinin toplam puanla olan ilişkisini değerlendirmek amacıyla Pearson korelasyon katsayısı kullanılmıştır.

Elde edilen sonuçlar, ölçeğin alt bileşenlerinin yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermektedir:

Hemşirelik Bakım ile İlgili Yaşananlar Ölçeği (HBYÖ) (26 madde) için Cronbach'ın alfa katsayısı **.75** olarak bulunmuştur.

Hemşirelik Bakımından Memnuniyet Ölçeği (HBMÖ) (19 madde) için Cronbach'ın alfa katsayısı **.94** gibi mükemmel bir şekilde saptanmıştır.

Faktör Analizi

Uyarlama çalışması sırasında, Newcastle Memnuniyet Ölçeği'nin (NHMÖ) Türkçe formunun psikometrik özelliklerinin belirlenmesi kapsamında **yapı geçerliliği** (yapı analizi) araştırılmıştır. Bu analizler, bir üniversite hastanesinin cerrahi ve dahili kliniklerinde yatan hastalardan oluşan bir örneklem üzerinde yürütülmüştür.

Her ne kadar kaynakta spesifik faktör yükleri veya faktör rotasyon yöntemleri belirtilmese de, yapı geçerliliğinin incelenmesi, ölçeğin orijinal yapıya yakın Türkçe formda da korunduğunu veya

uygun kültürel ayarlamalarla yeniden yapılandırılmıştır. İma etmektedir. Yüksek iç tutarlılık değerleri, ölçeğin maddelerinin ölçülmek istenen alt yapılar tutarlı bir şekilde desteklediğini göstermektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Çok boyutlu, iki bölümden oluşan öz bildirim ölçeği.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama çalışması), Orijinal (İngilizce).

Popülasyon Grubu: Hastanede yatan hastalar.

Yaş Grubu: Belirtilmemiş, ancak hastane hizmeti alabilecek yetişkin hastalar.

Popülasyon Detayları: Türkçe formun psikometrik özellikleri, bir üniversite hastanesinin cerrahi ve dahili kliniklerindeki yatan hastalardan oluşan bir örneklem üzerinde araştırılmıştır.

Test Metodolojisi: Ölçek iki ana bölümden oluşur. Birinci bölüm 7'li Likert tipi, ikinci bölüm ise 5'li Likert tipi derecelendirme kullanır. Güvenilirlik analizi için madde-toplam puan ilişkisi (Pearson korelasyon) ve iç tutarlılık (Cronbach'ın alfa katsayısı) kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Hasta Deneyimi, Hemşirelik Bakım, Hizmet Kalitesi, Psikometrik Özellikler, İçerik Geçerliliği, Güvenilirlik

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değildir.

Bağlı Kuruluş E-posta Adresleri: uzunozge@hotmail.com

Yayın Adresi: Bilgi mevcut değildir.

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçeğin adaptasyon çalışması 2003 yılında yayınlanmıştır. Ölçeğin kullanımına ilişkin izinler veya ücret bilgileri kaynakta açıkça belirtilmemiştir; ancak sorumlu yazar Özge UZUN ile iletişime kurulması önerilir (E-posta: uzunozge@hotmail.com).

Orijinal PDF dokümanı aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [hemsirelik-bakim-kalitesi-ile-ilgili-](#)

[newcastle-memnuniyet-olceginin-turkce-formunun-gecerlilik-ve.pdf](#)

Kaynaklar

Uzun Ö. Hemşirelik Bakım Kalitesi ile İlgili Newcastle Memnuniyet Ölçeğinin Türkçe Formunun Geçerlilik Ve Güvenilirliğin Saptanması, Türk Hemşireler Dergisi Cilt:54, Sayı:2, sayfa:16-24, 2003.

Hemşirelik Bakım Kalitesi ile İlgili Newcastle Memnuniyet Ölçeği Maddeleri

Ölçek iki ana bölümden oluşmaktadır ve derecelendirme sistemleri farklıdır:

Bölüm 1. Hemşirelik Bakım ile İlgili Yaşananlar Ölçeği (HBYÖ)

Bu bölüm 7'li Likert tipi (26 Madde) derecelendirme kullanır: 1- Hiç katılmıyorum, 2-Çoğunlukla katılmıyorum, 3- Fazla katılmıyorum, 4- Kararsızım (ne katılmıyorum ne katılmıyorum), 5- Çok az katılmıyorum, 6- Çok katılmıyorum ve 7- Tamamen katılmıyorum.

Örnek Maddeler:

- 1.Hemşirelerle dostluk kurmak kolay oldu
- 2.Hemşireler bazı hastalara diğerlerine göre daha ayrıcalıklı davrandılar
- 3.Hemşireler bana tedavimle ilgili yeterli bilgi vermediler
- 15.Hemşireler benimle bir insana yakınlıkta ilgilenmediler
- 16.Hemşireler rahatsızlığım hakkında beni bilgilendirdiler

Bölüm 2. Hemşirelik Bakımından Memnuniyet Ölçeği (HBMÖ)

Bu bölüm 5'li Likert Tipi (19 madde) derecelendirme kullanır: 1-Hiç Memnun Değildim, 2- Nadiren Memnundum, 3-Memnundum, 4- Çok Memnundum, 5- Tamamen Memnundum.

Örnek Maddeler:

- 1.Hemşirelerin size ayırdıkları zamanın miktarından
- 9.Hemşirelerin size yardımcı olmalarından
- 18.Hemşirelerin mahremiyetinize gösterdikleri saygıdan